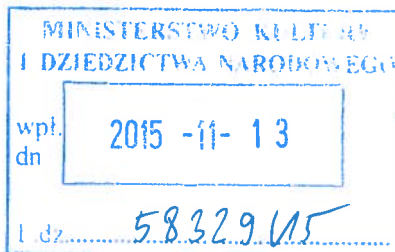


L. dz. 958 329/15

Warszawa, dnia 10 listopada 2015 r.



Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Departament Własności Intelektualnej i Mediów
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

dot: DWIM/ 1128/15

Szanowni Państwo,

Dziękujemy za przekazanie informacji dotyczącej konsultacji społecznych odnośnie przeglądu *dyrektywy Rady Nr 93/83/EWG w sprawie koordynacji niektórych zasad dotyczących prawa autorskiego oraz praw pokrewnych stosowanych w odniesieniu do przekazu satelitarnego oraz retransmisji drogą kablową*. Poniżej przedstawiamy stanowisko odnośnie zagadnień, które pozostają w ścisłym związku z zarządzaniem prawami artystów wykonawców utworów muzycznych i słowno-muzycznych w środowisku cyfrowym:

1. Wyrażamy przekonanie, że aktualizacja przepisów unijnych w związku z dynamicznym rozwojem technologicznym jest potrzebna. Powinna jednak być przeprowadzona w taki sposób, aby równoważyła interesy wszystkich podmiotów, uwzględniała różnorodność kulturową, a

przede wszystkim zabezpieczała prawa polskich artystów wykonawców poprzez zagwarantowanie im prawa do uczciwego wynagrodzenia za korzystanie z ich wykonań w środowisku cyfrowym. Gwarancją taką może stanowić przyznanie artystom wykonawcom niezbywalnego stosownego wynagrodzenia za korzystanie z ich wykonań zarówno na polu nadawania, reemisji jak i za korzystanie z ich twórczości tzw. „on demand”. Artyści wykonawcy w zdecydowanej większości przypadków przenoszą swoje wyłączne prawa do publicznego udostępniania utrwalenia artystycznych wykonań w taki sposób aby każdy miał do nich dostęp w czasie i miejscu przez siebie wybranym na osoby trzecie. Wobec braku prawa do wynagrodzenia artyści nie otrzymują wynagrodzenia proporcjonalnego do skali wykorzystywania ich artystycznych wykonań. Dlatego też zagwarantowanie prawa do wynagrodzenia za masowe obecnie korzystanie z artystycznych wykonań „on demand” stanowi w naszej opinii priorytet. Problem ten jest również obecnie szeroko dyskutowany w ramach kampanii **Fair Internet for Performers** organizowanej przez stowarzyszenia AEPO ARTIS, FIM, FIA, IAO, w której uczestniczy również ZAW STOART.

Prawo unijne zna już regulacje odnośnie niezbywalnego prawa do wynagrodzenia. Zgodnie z preambułą dyrektywy Nr 2006/115, w celu umożliwienia wykonywania działalności twórcom i artystom wykonawcom, przysługiwać im powinny stosowne dochody jako podstawa ich dalszej pracy twórczej i artystycznej. Zgodnie z preambułą dyrektywy *„niezbędna jest regulacja, poprzez którą zostanie zagwarantowane twórcom i artystom wykonawcom niezbywalne prawo do stosownego wynagrodzenia, a zlecenie wykonywania tego prawa będzie mogło zostać powierzone organizacjom zbiorowego zarządzania”*. Przepisy te nie dotyczą jedynie najmu lub użyczenia, ale również publicznego nadawania i odtwarzania.

2. Wprowadzenie obligatoryjnego pośrednictwa organizacji zbiorowego zarządzania na polu internetowym stanowiłby gwarancję dla użytkowników nabycia praw wszystkich uprawnionych podmiotów. Oczywiście jest, że wobec ogromnej liczby dostępnych wykonań w internecie, oraz masowego ich wykorzystywania, indywidualny zbiorowy zarząd jest w tym zakresie nierealny. Tylko dzięki takiej regulacji możliwe będzie zachowanie równowagi na rynku pomiędzy słusznymi interesami artystów wykonawców, profesjonalnymi podmiotami obrotu oraz użytkownikami. Dlatego w naszej opinii gwarancja niezbywalnego, nie podlegającego zrzeczeniu się prawa do stosownego wynagrodzenia za masowe korzystanie z artystycznych wykonań na wyżej wymienionych polach eksploatacji stanowi obecnie priorytet.

Wprowadzenie stosownego wynagrodzenia z tytułu korzystania on demand, zarządzanego przez ozz w ramach obligatoryjnego zbiorowego zarządu nie tylko nie utrudniałoby obrotu plikami muzycznymi, ale przede wszystkim porządkowałoby tę sferę masowego korzystania z artystycznych wykonania.

3. Gwarancję zachowania różnorodności kulturowej stanowi zasada terytorialności prawa autorskiego, dzięki której chroniony jest rodzimy repertuar. Polski repertuar jest w skali globalnej często repertuarem niszowym, aczkolwiek stale widocznym na europejskim rynku - szczególnie w zakresie muzyki klasycznej i jazzowej. Organizacje zbiorowego zarządzania posiadają rozbudowany system umów międzynarodowych, dzięki którym repertuar jest chroniony w poszczególnych państwach, przy jednoczesnym pozostawieniu zarządu lokalnym organizacjom. Dzięki temu zakres praw i obowiązków może być swobodnie negocjowany w ramach stosunków umownych, uwzględniając charakterystykę obrotu na danym terytorium.

4. Rozszerzenie „zasady państwa pochodzenia” na wskazane w ust. 15 pisma formy korzystania z utworów/wykonania może być rozumiane bardzo różnie, dlatego należałoby przede wszystkim dookreślić co dokładnie miałyby to rozszerzenie oznaczać: czy miałyby to być prawo państwa pobrania danego pliku czy prawo państwa, w którym umieszczony jest serwer, poprzez który udostępniany jest dany utwór/wykonanie. Rozszerzenie tej zasady może się okazać niekorzystne dla artystów wykonawców i prowadzić do np. lokowania serwerów w państwach, w których ochrona prawna twórczości jest minimalna lub w ogóle jej nie ma (np. w przypadku ochrony praw do artystycznych wykonania zawartych w utworze audiowizualnym). To z kolei czyni ochronę prawnoautorską całkowicie fikcyjną. Należy zaznaczyć, że w chwili obecnej artyści wykonawcy **nie otrzymują wynagrodzenia** za nadawanie na terytorium polskim muzyki za pośrednictwem stacji nadawczych, które prowadzą działalność transmisyjną z innych państw, w których obowiązują niższe standardy ochrony praw do artystycznych wykonania.

5. Rozszerzenie zasady państwa pochodzenia może zdecydowanie utrudnić egzekwowanie praw autorskich i praw pokrewnych. Przepisy dyrektywy w tym zakresie (art. 1.2 d) nie zapewniają realnej ochrony w tym zakresie w przypadku rozszerzenia zakresu dyrektywy o korzystanie w czasie i miejscu przez siebie wybranym („na życzenie”).

Wyrażamy nadzieję, że powyższe spostrzeżenia – mające przede wszystkim na celu zapewnienie ochrony polskim artystom wykonawcom utworów muzycznych i słowno- muzycznych a tym

samym polskiej muzyki - zostaną wzięte pod uwagę przy pracach nad stanowiskiem polskiego Rządu odnośnie przeglądu dyrektywy Rady nr 93/83/EWG z dnia 27 września 1993 r.

Z poważaniem,



Włodzimierz Wisniewski

Dyrektor Biura Wykonawczego ZAW STOART